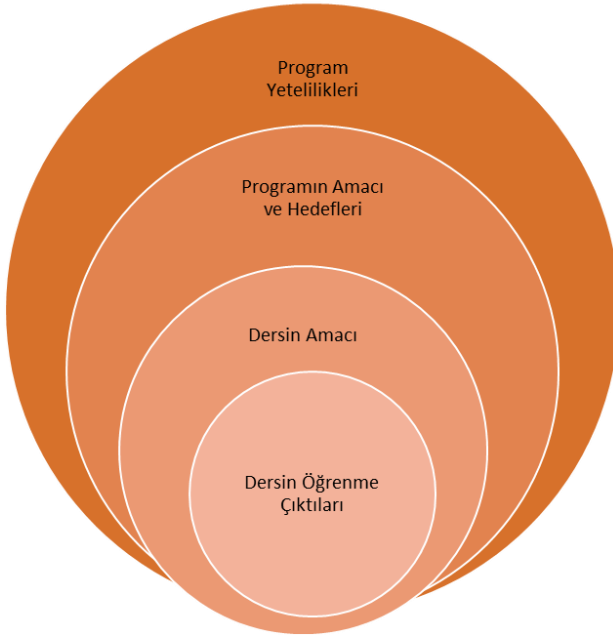

PROGRAM YETERLİLİKLERİ VE ÖĞRENME ÇIKTILARI

Bologna Süreci, öğrenci merkezli öğrenmeyi teşvik eder. Bu nedenle, program yeterlilikleri ve derslerin öğrenme çıktıları somut bir şekilde tanımlanmalı ve programın/dersin öğrencilere kazandırması beklenen bilgi, beceri ve yetkinlikleri kapsar şekilde belirtilmelidir.

Program yeterlilikleri, öğrencilerin bir programdan mezun oluncaya kadar kazanmaları gereken bilgi, beceri ve yetkinlikleri tanımlayan ifadelerdir.

Program yeterlilikleri belirlendikten sonra bu yeterliliklere uygun şekilde aşağıdaki şekilde de görüldüğü gibi programın amacı ve hedefler, dersler, her bir dersin amacı ve öğrenme çıktıları belirlenmelidir.

Program yeterlilikleri paydaş görüşleri alındıktan sonra üniversitenin misyonu/vizyonu/stratejik hedefleri ve Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi ile ilgili Temel Alan Yeterlilikleri de dikkate alınarak belirlenir.

1. Program yeterlilikleri doğrultusunda program tamamlandığında, öğrencilerin sahip olacakları bilgi, beceri ve yetkinliklere odaklanılarak daha genel olan amaç ifadesi ve bunun somut adımları olacak şekilde hedefler belirlenir.
2. Program yeterliliklerinin amaç ve hedeflerine ulaştıracak şekilde, programdaki dersler ve derslerin genel amacı belirlenir.
3. Derslerin amacı en somut ve en özel hale getirilerek öğrenme çıktıları belirlenir.

Program yeterliliklerinin belirlenmesi, ifade edilmesi ve Bologna Bilgi Paketine giriş işlemleri ile ilgili ayrıntılı bilgilerin yer aldığı [Türkiye Yükseköğretim Yeterlilik Çerçevesi ve Program Yeterlilikleri sunumu için tıklayınız.](#)

Öğrenme çıktıları, bir öğrenme sürecinin tamamlanmasının ardından öğrenenin neleri bileceğinin, neleri kavrayacağını ve neleri yapabileceğinin açık, gözlenebilir ve ölçülebilir biçimde tanımlanmasıdır.*¹ Öğrenme çıktıları, öğrencilerin öğrendikleri ve öğrendiklerini nasıl uygulayacakları konusunda net bir rehber olmalıdır.

1. Öğrenme çıktıları, ders içeriği ya da öğretim elemanının ne yapmak istediğini belirten ifadeler değildir. Öğrencilerin kazanması hedeflenen bilgi, beceri, tutum vb. ifade etmelidir.

X Bologna Sürecinin üniversiteye etkilerini öğretir.

✓ Bologna Sürecinin üniversiteye etkilerini tartışır.

Kullanılmaması gereken bazı fiiller X	Kullanılması önerilen bazı fiiller ✓
Bilir, anlar, öğretir, hisseder, aşına olur, haberdar olur gibi öğretim elemanının davranışına işaret eden ya da belirsiz fiillerden kaçınılmalıdır.	Çizer, örnek verir, hesaplar, belirler, karar verir, tasarlar, gösterir, problem çözer, inceler, planlar, kullanır, açıklar, karşılaştırır... gibi öğrencinin ne yapacağını açık ve net şekilde ifade eden fiiller kullanılmalıdır.

2. Öğrenme çıktıları, dersin seviyesine (ön lisans-lisans- lisansüstü) uygun olmalıdır.
3. Öğrenme çıktıları, üniversitemizdeki Bologna Standartları gereği geniş zaman ile ifade edilmelidir.

X Dil-kültür ilişkisini açıklamak, açıklayabilme, açıklayabilmek

✓ Dil-kültür ilişkisini açıklar.

4. Her bir öğrenme çıktısı için tek bir fiil kullanılmalıdır. Öğrenme çıktısı, 3 kredilik bir ders için 5-8 tane olabilir.¹

Çok az öğrenme çıktısı belirlendiğinde öğrencilerin gelişmesi gereken alanları yeterince kapsamayabilir. Çok fazla öğrenme çıktısı belirlendiğinde belirtilen ders süresinde kazandırılması mümkün olmayabilir. Bu nedenle, 5-8 öğrenme çıktısı, dersin kapsamını verimli bir şekilde belirlemek için uygun bir aralık olarak kabul edilir.

X Hukukun temel kavramlarını anlamlı bir şekilde açıklar ve tartışır.

(İki ayrı fiil olması uygun değildir.)

✓ Hukukun temel kavramlarını açıklar.

¹ <https://www.yok.gov.tr/Documents/Yayinlar/Yayinlarimiz/yuksekogretimde-yeniden-yapilanma-66-soruda-bologna%20s%C3%BCreci-uygulamalari.pdf>

5. Gözlemlenebilir, ölçülebilir ve değerlendirilebilir olmalıdır. Her bir öğrenme çıktısının ‘Değerlendirme Ölçütleri’nde verilen etkinliklerden en az biri ile ölçülebilmesi gerektiği unutulmamalıdır

X Dönem boyunca hüküm sürmüş edebi türleri öğrenir.

(Öğrenmek fiili ile öğrencinin açık ve net olarak ne yapması beklendiği açık ve anlaşılır olmadığı için ölçülemez, dolayısıyla uygun değildir.)

Adli psikolojinin hukuk alanıyla ilişkisini açıklar.

(Ölçülebilir nitelikte olduğu için uygundur. Örneğin, açık uçlu bir sınav sorusu ile ölçülebilir.)

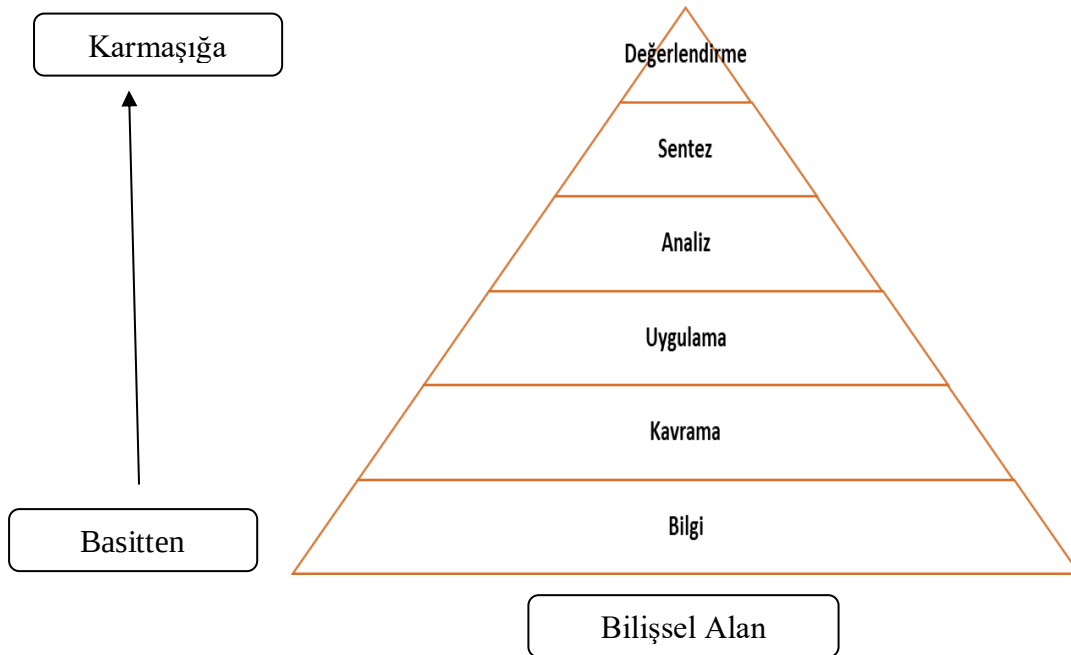
6. Dersin amacına ve içeriğine uygunsa öğrenme çıktılarının “bilişsel (zihinsel), devinışsel (psikomotor, beceri), duyuşsal (tutum, değer) alanları kapsamasına dikkat edilmelidir.

Bilişsel alanda öğrenme çıktısı: Örgütlerin yönetim işlevlerini ayrıntılı olarak tanımlar.

Devinışsel alanda öğrenme çıktısı: Kurallara uygun olarak dikiş makinesini kullanır. / Standart ölçüleri esas alarak etek kalıbı çıkarır.

Duyuşsal alanda öğrenme çıktısı: Kendi davranışının sorumluluğunu kabul eder. / Bilimsel araştırma sürecinde etik davranışların öneminin farkında olur.

Bilişsel alan ağırlıklı öğrenme çıktıları belirlenirken Bloom Taksonomisi dikkate alınarak öğrenciden beklenen davranışın zorluğuna/karmaşıklığına uygun şekilde fiiller kullanılmalıdır. Örneğin; bir derste öğrencilerimizin alanla ilgili temel kavramların arasındaki ilişkileri ortaya çıkarabilecek düzeye gelmesini istiyorsak “analiz” basamağına uygun bir fiil seçilmelidir. Ancak aynı derste alanla ilgili yeni bir kuramı öğrencilerimizin yalnızca kavramasını istiyorsak “kavrama” basamağına uygun bir fiil seçilerek öğrenme çıktısı yazılabilir. Aynı durum duyuşsal ve psikomotor alanlar için de geçerlidir. Bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alan ve bu alanda öğrenme çıktıları yazılırken kullanılabilecek örnek fiiller Ek-1’de sunulmuştur.

7. Tüm ölçütler dikkate alınarak yazılan öğrenme çıktılarının SMART ilkelerine uygunluğu kontrol edilmelidir.

Specific (Belirli): Net ve açık ifade edilmiş mi?

Measurable (Ölçülebilir): Başarı ölçülebilir nitelikte mi?

Achievable (Ulaşılabilir): Gerçekçi mi?

Relevant (İlgili): Genel amaca uygun mu?

Time-bound (Zamana Bağlı): Belli bir süre içinde tamamlanabilir nitelikte mi?

EK -1 Bilişsel Alanda Öğrenme Çıktıları Yazılırken Kullanılabilecek Fiiller*²

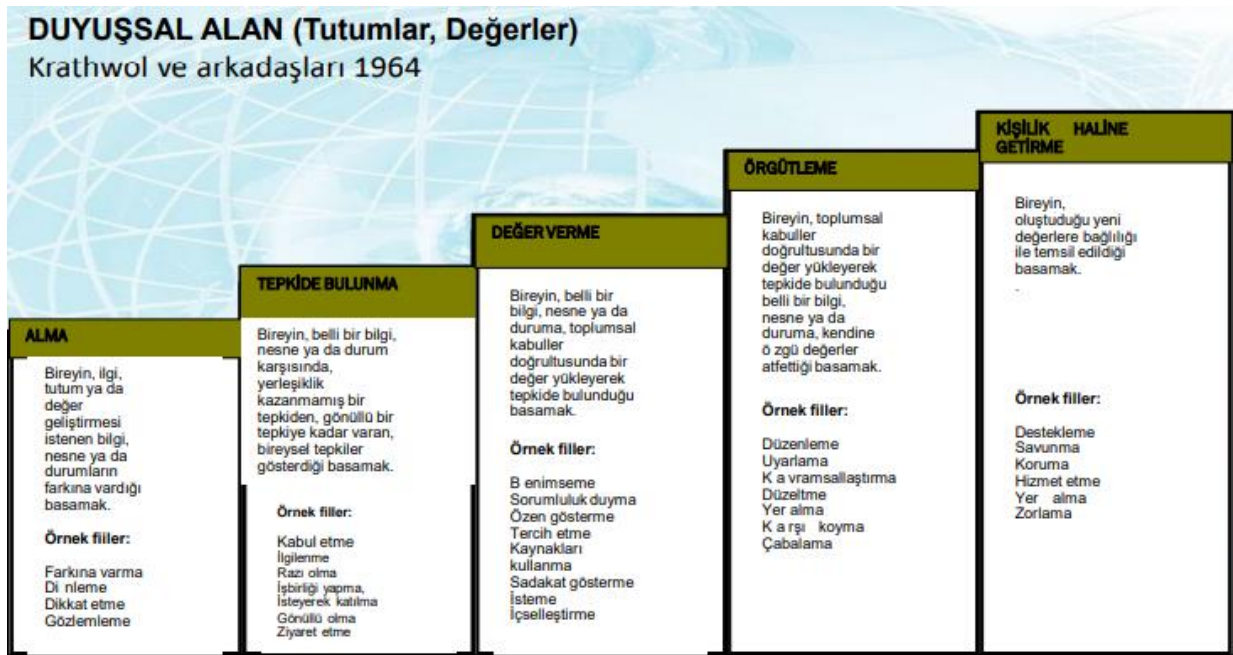
Bloom Taksonomisi, öğrenme çıktılarını sınıflandırmak için kullanılır. Öğrencilerin bilişsel gelişimlerini ölçme amacı güder ve öğrencilere kazandırılması gereken bilgi ve becerilerin farklı düzeylerde sıralandığı bir yapıdır.

Bilişsel Alanda Öğrenme Çıktıları Yazılırken Kullanılabilecek Fiiller	
DEĞERLENDİRME Ölçütlere ve standartlara dayanarak, karşılaştırma ve kritikler yoluyla yargılama.	Değerlendirme, eleştirme, yargıya varma, öneride bulunma, tahmin etme, kesinleştirme, tespit etme, tavsiye etme, sonuca varma, sonuç çıkarma, karşılaştırma, karar verme, ikna etme, savunma, yorumlama, tasnif etme, ispatlama, doğrulama, ölçme, tahmin etme, öngörme, oranlama, geçerliliğini denetleme, çözme, ilişkilendirme, değer biçme, yargıda bulunma vs.
SENTEZ Öğeleri işlevsel bir bütünlükte ya da tutarlı bir biçimde bir araya getirme. Öğeleri, genelleme, planlama ya da üretme yoluyla, yeni bir desende ya da yapıda yeniden organize etme.	Oluşturma, yaratma, yeniden yazma, gözden geçirme, genelleme, belirtme, önerme, kurma, organize etme, ilişkilendirme, birleştirme, yapma, tasarlama, geliştirme, planlama, saptama, formüle etme, meydana getirme, bütünleştirme, uyarlama, yönetme, yeniden düzenleme, hazırlama, bulgulardan sonuç çıkarma, tayin etme, düzeltme vs.
ANALİZ Materyali ya da kavramı parçalarına ayırma, parçaların birbirleri ile ya da bütünle ya da amaçla nasıl ilişkili ya da ilişkisiz olduğunu belirleme.	Analiz etme, karşılaştırma, tartışma, deney yapma, ayırma, bölme, düzenleme, değer biçme, kategorize etme, sonuç çıkarma, tasnif etme, ortaya koyma, ayırt etme, ilişkilendirme, belirtme, aradaki farkı göstererek karşılaştırma, eleştirme, tartışma, müzakere etme, belirleme, inceleme, teşhis etme, anlam çıkarma, gözden geçirme, denetleme, sorgulama, irdeleme vs.
UYGULAMA Uygulayarak ya da yaparak, bir yöntemi	Uygulama, hesaplama, değiştirme, tercih etme, hazırlama, karar verme, tamamlama, ispat etme, gösterme, ortaya çıkarma, oluşturma, dramatize etme, kullanma, çalıştırma, inceleme, bulma,

² <https://www.myk.gov.tr/images/stories/sunum/ekler.pdf>

kullanma ya da icra etme.	çözme, örneklerle açıklama, uyarlama, organize etme, üretme, ilişkilendirme, seçme, programlama, aktarma vs.
KAVRAMA Değişik tipteki yazılı ya da grafiksel malzemedan anlam çıkarma.	Açıklama, sonuç çıkarma, yorumlama, ilişkilendirme, değiştirme, ayırt etme, tartışma, tahmin etme, sınıflandırma, açıklık getirme, ayırma, seçme, dönüştürme, farkına varma, tarif etme, genelleştirme, çözme, örnekle açıklama, teşhis etme, karşılaştırma vs.
BİLGİ Bellekten bilgiyi geri getirme, anımsama, tanıma.	Öğrenme kazanımlarının yazılmasında kullanılabilecek fiiller; Sıralama, listeleme, düzenleme, sınıflama, toplama, tanımlama, gösterme, tarif etme, ezberleme, tekrarlama, sunma, alıntılama, kopyalama, söyleme, tespit etme, ana hatlarıyla belirtme, kaydetme, anlatma, belirtme, ifade etme vs.

Duyuşsal Alanda (Zihin-Kas Koordinasyonuna dayalı öğrenmeler için)Öğrenme Çıktıları Yazılırken Kullanılabilecek Fiiller ³

Psikomotor Alan ve Bu Alanda Öğrenme Çıktıları Yazılırken Kullanılabilecek Fiiller⁴

PSİKOMOTOR ALAN (Zihin- Kas Koordinasyonuna Dayalı Öğrenmeler)						YARATMA
Simpson 1972						
ALGILAMA	KURULMA	KILAVUZLA YAPMA	MEKANİKLEŞME	BECERİ HALİNE GETİRME	UYDURMA	
Duyu organlarını kullanarak motor davranışları algılama.	Bilişsel, duyuşsal ve fiziksel özellikleri işe koşarak harekete hazır olma.	Kompleks becerilerin öğrenilmesinde ilk adımları atma Kılavuz eşliğinde motor davranış gösterme. Uygulama ile performans yeterliğini sağlama.	Kompleks becerilerin öğrenilmesinde daha güçlü adımları atma. Öğrenilen davranışların mekanikleşmesi ve öğrenen tarafından ustalıkla sergilenmesi.	Motor davranışa ilişkin becerikli performansın sunulması. Davranışın hızlı ve hatasız sergilenmesi.	Geliştirilmiş becerilerin öğrenen tarafından farklı durumlara uydurulması	
Örnek Fiiller: Seçme Tanımlama Ayırt Etme Açıklama İlişkilendirme	Örnek Fiiller: Başlama Hareket Etme İlerleme Tepki Verme	Örnek Fiiller: Kurma İnşa Etme Tamir Etme Ölçme Karıştırma Düzeltilme	Örnek Fiiller: Kurma İnşa Etme Tamir Etme Ölçme Karıştırma Düzeltilme Taslak Yapma	Örnek Fiiller: Kurma İnşa Etme Tamir Etme Ölçme Karıştırma Düzeltilme Taslak Yapma	Örnek Fiiller: Uydurma Yeniden Organize Etme Gözden Geçirme Değiştirme	
					Bir duruma veya bir probleme özgü yeni hareket modelleri yaratma. Öğrenme çıktılarının gelişmiş becerilere dayalı yaratıcılık üzerine kurulu olması.	
					Örnek Fiiller: Yaratma Tasarlama Oluşturma Düzenleme,	

⁴<https://turquas.yok.gov.tr/Sayfalar/Haberler/1-Is-Paketi/Bolgesel-Toplantilar/180503-2-3-Bolgesel-Top/Sunum/SA.pdf>

Bologna-

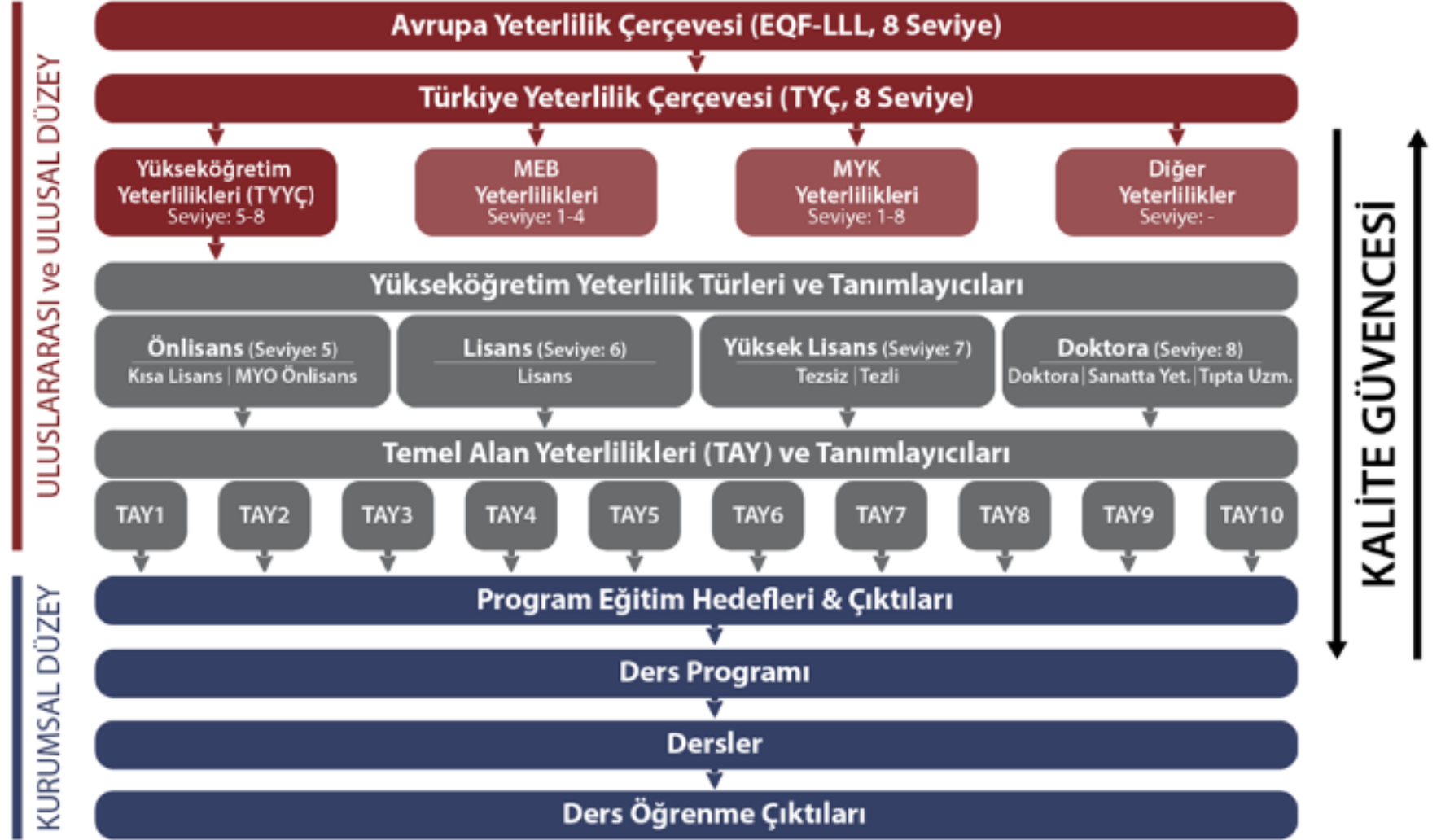

Türkiye Yükseköğretim Yeterlilik Çerçevesi ve Program Yeterlilikleri

- Türkiye Yükseköğretim Yeterlilik Çerçevesi (TYYÇ) ve Temel Alan Yeterlilikleri (TAY)
- TYYÇ ve TAY'ın Program Yeterliliklerine Etkileri
- Program Yeterliliklerin Oluşturulması
- Paydaş Görüşlerinin Alınması
- Program Yeterliliklerin İfade Edilişi
- Program Yeterliliklerinin TYYÇ ve TAY ile İlişkilendirilmesi
- Program Yeterliliklerin Öğrenci Bilgi Sistemine Girişi

TÜRKİYE YETERLİLİK ÇERÇEVESİ UYGULAMA SÜRECİ

TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRETİM YETERLİLİKLER ÇERÇEVESİ

Türkçe English

Ana Sayfa
Uluslararası Yeterlilikler Çerçevesi
ISCED
TYYÇ
TYYÇ Temel Alan ve Programları
İletişim
Kullanıcı Girişi

Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) ile ilgili internet sitesine HOŞGELDİNİZ. Bu sitenin amacı, Avrupa Birliği (AB) tarafından 2000 yılında yayınlanan **Lizbon Stratejisi** hedefleri ve ülkenizin 2001 yılında dahil olduğu **Bologna Süreci** hedeflerine yönelik olarak, Bologna Süreci'ne üye ülkelerin yükseköğretim sistemlerinde **şeffaflık, tanıma ve hareketliliği** artırma amaçlarıyla 2010 yılına kadar oluşturmaya taahhüt ettikleri "yükseköğretim alanında ulusal yeterlilikler çerçevesi geliştirme" konusunda ulusal düzeyde gerçekleştirdiğiniz çalışmaların yükseköğretimin tüm iç ve dış paydaşlarıyla paylaşılmasıdır.

Yükseköğretim alanında **yeterlilik**, herhangi bir yükseköğretim derecesini başan ile tanımlayan bir kişinin neleri **bilebileceği**, neleri **yapabileceği** ve **nelere yetkin olacağını** ifade eder.

TYYÇ Temel ve İlgili Eğitim-Öğretim Alt Alanları

Temel Alanların Tanıtımı

Temel Alan Yeterlilikleri (Akademik Ağırlıklı & Mesleki Ağırlıklı)

Temel Alanda Yer Alan Türkiye'deki Eğitim-Öğretim Programları

Temel Alan Çalışma Grupları

TYYÇ Redaksiyon Komisyonu

TYYÇ Temel Alan Raporları

e bir eğitim sistemindeki yeterlilikleri ifade eder. Ulusal Yeterlilikler Çerçevesi, dinlenen yeterliliklerin belirli bir m aracıyla, yükseköğretimde tüm ve tutarı bir şekilde birbiri ile

asında ve sonunda uygun ve nesnel

çok tanımlamalar sunar;
birbirini ile ilişkilendirilebilmelerini

çerçevesi sunar;
ulusal düzeyde bir çerçeve

Faydalı Linkler

- European Commission
- Council of Europe
- UNESCO
- EUA

TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRETİM YETERLİLİKLER ÇERÇEVESİ

Türkçe English

Ana Sayfa
Uluslararası Yeterlilikler Çerçevesi
ISCED
TYYÇ
TYYÇ Temel Alan ve Programları
İletişim
Kullanıcı Girişi

Faydalı Linkler

Temel Alan

Temel Alan Seçiniz
14-Öğretmen Yetiştirme ve Eğitim Bilimleri
21-Sanat
22-Değer Bilimleri
31-Sosyal ve Davranış Bilimleri
32-Gazetecilik ve İletişim Bilimleri
34-İktisadi ve Yönetim Bilimleri
38-Hukuk
42-Yapı Bilimleri
44-Doğa Bilimleri
46-Matematik ve İstatistik
48-Bilgisayar
52-Mühendislik
54-Üretim ve İşleme
58-Mimarlık ve Yapı
62-Tarım, Ormanlık ve Su Ürünleri
64-Veterinerlik
72-Sağlık
76-Sosyal Hizmetler
82-Köpek Hizmetleri

Yeterlilik Düzeyi

Yeterlilik Düzeyi Seçiniz

Yeterlilik Türü

Yeterlilik Türü Seçiniz

TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRETİM YETERLİLİKLER ÇERÇEVESİ (TYYÇ)

TYYÇ DÜZEYİ	BİLGİ -Kuramsal -Uygulamalı	BECERİLER -Kavramsal/Bilişsel -Uygulamalı	YETKİNLİKLER			
			Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme Yetkinliği	Öğrenme Yetkinliği	İletişim ve Sosyal Yetkinlik	Alana Özgü Yetkinlik
5 ÖNLİSANS EQF-LLL: 5. Düzey QF-EHEA: Kısa Düzey	-Ortaöğretim düzeyinde kazanılan yeterliliklere dayalı olarak alanındaki güncel bilgileri içeren ders kitapları, uygulama araç-gereçleri ve diğer kaynaklarla desteklenen temel düzeydeki kuramsal ve uygulamalı bilgilere sahip olma.	- Alanında edindiği temel düzeydeki kuramsal ve uygulamalı bilgileri aynı alanda bir ileri eğitim düzeyinde veya aynı düzeydeki bir alanda kullanabilme becerileri kazanma. - Alanında edindiği temel düzeydeki bilgi ve becerileri kullanarak, verileri yorumlayabilme ve değerlendirebilme, sorunları tanımlayabilme, analiz edebilme, kanıtlara dayalı çözüm önerileri geliştirebilme.	- Alanı ile ilgili temel düzeydeki bir çalışmayı bağımsız olarak yürütebilme. - Alanı ile ilgili uygulamalarda karşılaşılan ve öngörülemeyen karmaşık sorunları çözmek için ekip üyesi olarak sorumluluk alabilme. - Sorumluluğu altında çalışanların bir proje çerçevesinde gelişimlerine yönelik etkinlikleri yürütebilme.	- Alanında edindiği temel düzeydeki bilgi ve becerileri eleştirel bir yaklaşımla değerlendirebilme, öğrenme gereksinimlerini belirleyebilme ve karşılayabilme. - Öğrenimini aynı alanda bir ileri eğitim düzeyine veya aynı düzeydeki bir mesleğe yönlendirebilme. - Yaşamboyu öğrenme bilinci kazanmış olma.	- Alanı ile ilgili konularda sahip olduğu temel bilgi ve beceriler düzeyinde düşüncelerini yazılı ve sözlü iletişim yoluyla aktarabilme. - Alanı ile ilgili konularda düşüncelerini ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini uzman olan ve olmayan kişilerle paylaşabilme. - Bir yabancı dili en az Avrupa Dil Portföyü A2 Genel Düzeyi'nde kullanarak alanındaki bilgileri izleyebilme ve meslektaşları ile iletişim kurabilme. - Alanının gerektirdiği en az Avrupa Bilgisayar Kullanma Lisansı Temel Düzeyinde bilgisayar yazılımı ile birlikte bilişim ve iletişim teknolojilerini kullanabilme.	- Alanı ile ilgili verilerin toplanması, uygulanması ve sonuçlarının duyurulması aşamalarında toplumsal, bilimsel, kültürel ve etik değerlere sahip olma. - Sosyal hakların evrenselliği, sosyal adalet, kalite ve kültürel değerler ile çevre koruma, iş sağlığı ve güvenliği konularında yeterli bilince sahip olma.

TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRETİM YETERLİLİKLER ÇERÇEVESİ (TYYÇ)

TYYÇ DÜZEYİ	BİLGİ -Kuramsal -Uygulamalı	BECERİLER -Kavramsal/Bilişsel -Uygulamalı	YETKİNLİKLER			
			Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme Yetkinliği	Öğrenme Yetkinliği	İletişim ve Sosyal Yetkinlik	Alana Özgü Yetkinlik
6 LİSANS EQF-LLL: 6. Düzey QF-EHEA: 1. Düzey	-Alanındaki güncel bilgileri içeren ders kitapları, uygulama araç-gereçleri ve diğer kaynaklarla desteklenen ileri düzeydeki kuramsal ve uygulamalı bilgilere sahip olma.	- Alanında edindiği ileri düzeydeki kuramsal ve uygulamalı bilgileri kullanabilme. - Alanında edindiği ileri düzeydeki bilgi ve becerileri kullanarak verileri yorumlayabilme ve değerlendirebilme, sorunları tanımlayabilme, analiz edebilme, araştırmalara ve kanıtlara dayalı çözüm önerileri geliştirebilme.	- Alanı ile ilgili ileri düzeydeki bir çalışmayı bağımsız olarak yürütebilme. - Alanı ile ilgili uygulamalarda karşılaşılan ve öngörülemeyen karmaşık sorunları çözmek için bireysel ve ekip üyesi olarak sorumluluk alabilme. - Sorumluluğu altında çalışanların bir proje çerçevesinde gelişimlerine yönelik etkinlikleri planlayabilme ve yönetebilme.	- Alanında edindiği ileri düzeydeki bilgi ve becerileri eleştirel bir yaklaşımla değerlendirebilme, - Öğrenme gereksinimlerini belirleyebilme ve öğrenmesini yönlendirebilme. -Yaşamboyu öğrenmeye ilişkin olumlu tutum geliştirebilme.	- Alanı ile ilgili konularda ilgili kişi ve kurumları bilgilendirebilme; düşüncelerini ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini yazılı ve sözlü olarak aktarabilme. - Alanı ile ilgili konularda düşüncelerini ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini nicel ve nitel verilerle destekleyerek uzman olan ve olmayan kişilerle paylaşabilme. - Toplumsal sorumluluk bilinci ile yaşadığı sosyal çevre için proje ve etkinlikler düzenleyebilme ve bunları uygulayabilme. - Bir yabancı dili en az Avrupa Dil Portföyü B1 Genel Düzeyi'nde kullanarak alanındaki bilgileri izleyebilme ve meslektaşları ile iletişim kurabilme. - Alanının gerektirdiği en az Avrupa Bilgisayar Kullanma Lisansı İleri Düzeyinde bilgisayar yazılımı ile birlikte bilişim ve iletişim teknolojilerini kullanabilme.	- Alanı ile ilgili verilerin toplanması, yorumlanması, uygulanması ve sonuçlarının duyurulması aşamalarında toplumsal, bilimsel, kültürel ve etik değerlere uygun hareket etme. - Sosyal hakların evrenselliği, sosyal adalet, kalite kültürü ve kültürel değerlerin korunması ile çevre koruma, iş sağlığı ve güvenliği konularında yeterli bilince sahip olma.

TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRETİM YETERLİLİKLER ÇERÇEVESİ (TYYÇ)

TYYÇ DÜZEYİ	BİLGİ -Kuramsal -Uygulamalı	BECERİLER -Kavramsal/Bilişsel -Uygulamalı	YETKİNLİKLER			
			Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme Yetkinliği	Öğrenme Yetkinliği	İletişim ve Sosyal Yetkinlik	Alana Özgü Yetkinlik
7 YÜKSEK LİSANS — EQF-LLL: 7. Düzey — QF-EHEA: 2. Düzey	- Lisans düzeyi yeterliliklerine dayalı olarak, aynı veya farklı bir alanda bilgilerini uzmanlık düzeyinde geliştirebilme ve derinleştirebilme. - Alanının ilişkili olduğu disiplinler arası etkileşimi kavrayabilme.	- Alanında edindiği uzmanlık düzeyindeki kuramsal ve uygulamalı bilgileri kullanabilme. - Alanında edindiği bilgileri farklı disiplin alanlarından gelen bilgilerle bütünleştirerek yorumlayabilme ve yeni bilgiler oluşturabilme, - Alanı ile ilgili karşılaşılan sorunları araştırma yöntemlerini kullanarak çözümleyebilme.	- Alanı ile ilgili uzmanlık gerektiren bir çalışmayı bağımsız olarak yürütebilme. - Alanı ile ilgili uygulamalarda karşılaşılan ve öngörülemeyen karmaşık sorunların çözümünü için yeni stratejik yaklaşımlar geliştirebilme ve sorumluluk alarak çözüm üretebilme. - Alanı ile ilgili sorunların çözümlenmesini gerektiren ortamlarda liderlik yapabilme.	- Alanında edindiği uzmanlık düzeyindeki bilgi ve becerileri eleştirel bir yaklaşımla değerlendirebilme ve öğrenmesini yönlendirebilme.	- Alanındaki güncel gelişmeleri ve kendi çalışmalarını, nicel ve nitel veriler ile destekleyerek alanındaki ve alan dışındaki gruplara, yazılı, sözlü ve görsel olarak sistemli biçimde aktarabilme. - Sosyal ilişkileri ve bu ilişkileri yönlendiren normları eleştirel bir bakış açısıyla incelemeyebilme, geliştirebilme ve gerektiğinde değiştirmek üzere harekete geçebilme. - Bir yabancı dili en az Avrupa Dil Portföyü B2 Genel Düzeyi'nde kullanarak sözlü ve yazılı iletişim kurabilme. - Alanının gerektirdiği düzeyde bilgisayar yazılımı ile birlikte bilişim ve iletişim teknolojilerini ileri düzeyde kullanabilme.	-Alanı ile ilgili verilerin toplanması, yorumlanması, uygulanması ve duyurulması aşamalarında toplumsal, bilimsel, kültürel ve etik değerleri gözeterek denetleyebilme ve bu değerleri öğretebilme. - Alanı ile ilgili konularda strateji, politika ve uygulama planları geliştirebilme ve elde edilen sonuçları, kalite süreçleri çerçevesinde değerlendirebilme. - Alanında özümledikleri bilgiyi, problem çözme ve/veya uygulama becerilerini, disiplinlerarası çalışmalarda kullanabilme.

TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRETİM YETERLİLİKLER ÇERÇEVESİ (TYYÇ)

TYYÇ DÜZEYİ	BİLGİ -Kuramsal -Uygulamalı	BECERİLER -Kavramsal/Bilişsel -Uygulamalı	YETKİNLİKLER			
			Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme Yetkinliği	Öğrenme Yetkinliği	İletişim ve Sosyal Yetkinlik	Alana Özgü Yetkinlik
8 DOKTORA EQF-LLL: 8. Düzey QF-EHEA: 3. Düzey	- Yüksek lisans yeterliliklerine dayalı olarak alanındaki güncel ve ileri düzeydeki bilgileri özgün düşünce ve/veya araştırma ile alanına yenilik getirecek özgün tanımlara ulaşabilme. - Alanının ilişkili olduğu disiplinler arası etkileşimi kavrayabilme; yeni ve karmaşık fikirleri analiz, sentez ve değerlendirmede uzmanlık gerektiren bilgileri kullanarak özgün sonuçlara ulaşabilme.	-Alanındaki yeni bilgileri sistematik bir yaklaşımla değerlendirebilme ve kullanabilme. - Alanına yenilik getiren, yeni bir düşünce, yöntem, tasarım ve/veya uygulama geliştirebilme ya da bilinen bir düşünce, yöntem, tasarım ve/veya uygulamayı farklı bir alana uygulayabilme, özgün bir konuyu araştırabilme, kavrayabilme, tasarlayabilme, uyarlayabilme ve uygulayabilme. -Yeni ve karmaşık düşüncelerin eleştirel analizini, sentezini ve değerlendirmesini yapabilme. - Alanı ile ilgili çalışmalarda araştırma yöntemlerini kullanabilmede üst düzey beceriler kazanmış olma.	- Alanına yenilik getiren, yeni bir düşünce, yöntem, tasarım ve/veya uygulama geliştiren ya da bilinen bir düşünce, yöntem, tasarım ve/veya uygulamayı farklı bir alana uygulayan özgün bir çalışmayı bağımsız olarak gerçekleştirerek alanındaki ilerlemeye katkıda bulunabilme. - Alanı ile ilgili en az bir bilimsel makaleyi ulusal ve/veya uluslar arası hakemli dergilerde yayınlamak ve/veya özgün bir yapıt üretmek ya da yorumlayarak alanındaki bilginin sınırlarını genişletebilme. - Özgün ve disiplinlerarası sorunların çözülmesini gerektiren ortamlarda liderlik yapabilme.	- Yaratıcı ve eleştirel düşünme, sorun çözme ve karar verme gibi üst düzey zihinsel süreçleri kullanarak alanı ile ilgili yeni düşünce ve yöntemler geliştirebilme.	- Sosyal ilişkileri ve bu ilişkileri yönlendiren normları eleştirel bir bakış açısıyla inceleyebilme, geliştirebilme ve gerektiğinde değiştirmeye yönelik eylemleri yönetebilme. - Uzman kişiler ile alanındaki konuların tartışılmasında özgün görüşlerini savunabilme ve alanındaki yetkinliğini gösteren etkili bir iletişim kurabilme. - Bir yabancı dili en az Avrupa Dil Portföyü C1 Genel Düzeyi'nde kullanarak ileri düzeyde yazılı, sözlü ve görsel iletişim kurabilme ve tartışabilme.	- Alanındaki bilimsel, teknolojik, sosyal veya kültürel ilerlemeleri tanıtarak, yaşadığı toplumun bilgi toplumu olma ve bunu sürdürebilme sürecine katkıda bulunabilme. - Alanı ile ilgili karşılaşılan sorunların çözümünde stratejik karar verme süreçlerini kullanarak işlevsel etkileşim kurabilme. - Alanı ile ilgili konularda karşılaşılan toplumsal, bilimsel, kültürel ve etik sorunların çözümüne katkıda bulunabilme ve bu değerlerin gelişimini destekleyebilme.

TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRETİM YETERLİLİKLER ÇERÇEVESİ

Türkçe English

Ana Sayfa

Uluslararası Yeterlilikler
Çerçeveleri

ISCED

TYYÇ

TYYÇ Temel Alan ve
Programları

İletişim

Kullanıcı Girişi

Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) ile ilgili internet sitesine HOŞGELDİNİZ. Bu sitenin amacı, Avrupa Birliği (AB) tarafından 2000 yılında yayınlanan **Lizbon Stratejisi** hedefleri ve ülkenizin 2001 yılında dahil olduğu **Bologna Süreci** hedeflerine yönelik olarak, Bologna Süreci'ne üye ülkelerin yükseköğretim sistemlerinde **şeffaflık, tanıma ve hareketliliği** artırma amaçlarıyla 2010 yılına kadar oluşturmaya taahhüt ettikleri "yükseköğretim alanında ulusal yeterlilikler çerçevesi geliştirme" konusunda ulusal düzeyde gerçekleştirdiğiniz çalışmaların yükseköğretimin tüm iç ve dış paydaşlarıyla paylaşılmasıdır.

Yükseköğretim alanında **yeterlilik**, herhangi bir yükseköğretim derecesini başan ile tanımlayan bir kişinin neleri **bilebileceği**, neleri **yapabileceği** ve **nelere yetkin olacağını** ifade eder.

TYYÇ Temel ve İlgili
Eğitim-Öğretim Alt Alanları

Temel Alanların Tanıtımı

Temel Alan Yeterlilikleri
(Akademik Ağırlıklı & Mesleki Ağırlıklı)

Temel Alanda Yer Alan
Türkiye'deki Eğitim-Öğretim Programları

Temel Alan Çalışma Grupları

TYYÇ Redaksiyon Komisyonu

TYYÇ Temel Alan Raporları

e bir eğitim sistemindeki yeterlilikleri
ile, Ulusal Yeterlilikler Çerçevesi,
dinebilen yeterliliklerin belirli bir
m aracıyla, yükseköğretimde tüm
ve tutarı bir şekilde birbiri ile

asında ve sonunda uygun ve nesnel

çok tanımlamalar sunar;
birbirini ile ilişkilendirilebilmelerini

çerçevesi sunar;
çerçevesi sunar;
çerçevesi sunar;
çerçevesi sunar;

TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRETİM YETERLİLİKLER ÇERÇEVESİ

Türkçe English

Ana Sayfa

Uluslararası Yeterlilikler
Çerçeveleri

ISCED

TYYÇ

TYYÇ Temel Alan ve
Programları

İletişim

Kullanıcı Girişi

Temel Alan

- Temel Alan Seçiniz -----
- Temel Alan Seçiniz -----
- 14-Öğretmen Yetiştirme ve Eğitim Bilimleri
 - 21-Sanat
 - 22-Değer Bilimleri
 - 31-Sosyal ve Davranış Bilimleri
 - 32-Gazetecilik ve İletişim Bilimleri
 - 34-İktisadi ve Yönetim Bilimleri
 - 38-Hukuk
 - 42-Yapı Bilimleri
 - 44-Doğa Bilimleri
 - 46-Matematik ve İstatistik
 - 48-Bilgisayar
 - 52-Mühendislik
 - 54-Üretim ve İşleme
 - 58-Mimarlık ve Yapı
 - 62-Tarım, Ormanlık ve Su Ürünleri
 - 64-Veterinerlik
 - 72-Sağlık
 - 76-Sosyal Hizmetler
 - 81-Köpek Hizmetleri

Yeterlilik Düzeyi

--- Yeterlilik Düzeyi Seçiniz ---

Yeterlilik Türü

--- Yeterlilik Türü Seçiniz ---

Faydalı Linkler

Faydalı Linkler

- European Commission
- Council of Europe
- UNESCO
- EUA

Temel Alan Yeterlilikleri

ISCED 97 EĞİTİM VE ÖĞRETİM TEMEL ALANLARI

ISCED GENEL ALAN KODU	GENEL ALANLAR	ISCED TEMEL ALAN KODU	EĞİTİM VE ÖĞRETİM TEMEL ALANLARI
1	Eğitim	14	Öğretmen Yetiştirme ve Eğitim Bilimleri
2	Beşeri Bilimler ve Sanat	21	Sanat
		22	Beşeri Bilimler
		31	Sosyal ve Davranış Bilimleri
3	Sosyal Bilimler, İşletme ve Hukuk	32	Gazetecilik ve Enformasyon
		34	İşletme ve Yönetim Bilimleri
		38	Hukuk
		42	Yaşam Bilimleri
4	Bilim	44	Doğa Bilimleri
		46	Matematik ve İstatistik
		48	Bilgisayar
		52	Mühendislik
5	Mühendislik, Üretim ve İnşaat	54	Üretim ve İşleme
		58	Mimarlık ve Yapı
6	Tarım	62	Tarım, Ormancılık, Hayvancılık ve Su Ürünleri
		64	Veterinerlik
7	Sağlık ve Refah	72	Sağlık
		76	Sosyal Hizmetler
		81	Kişisel Hizmetler
8	Hizmetler	84	Ulaştırma Hizmetleri
		85	Çevre Koruma
		86	Güvenlik Hizmetleri

Temel Alan Yeterlilikleri

TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRETİM YETERLİLİKLER ÇERÇEVESİ (TYYÇ)

TEMEL ALAN YETERLİLİKLERİ

SANAT

TEMEL ALAN KODU: 21

1.2.2. Fakülte ve Yüksekokul Lisans Programları

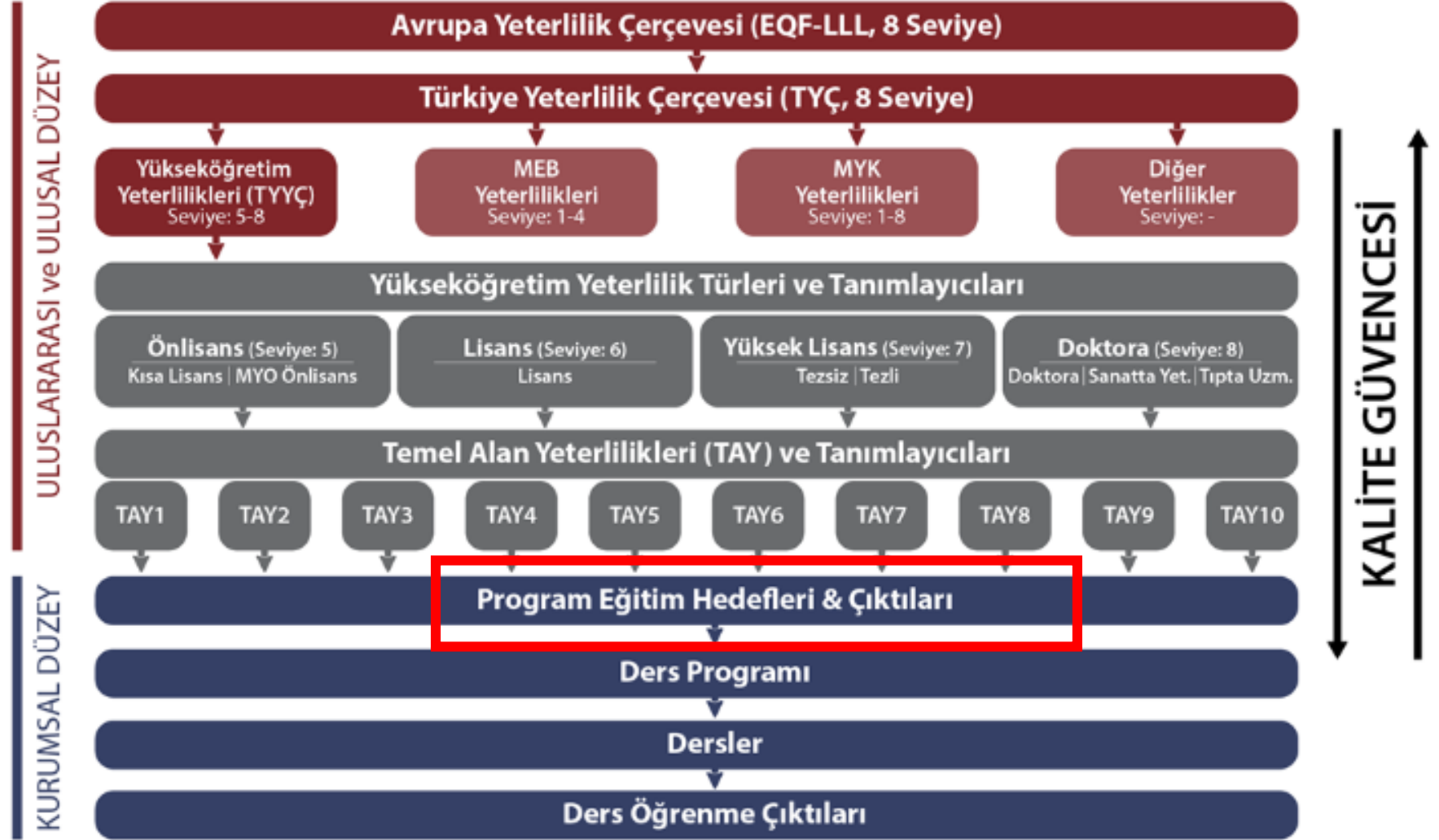
Programların İlişkili Olduğu İSCED Alanları	Program Adı
21	Aksesuar Tasarımı
21	Baskı Sanatları
21	Bileşik Sanatlar
21	Canlandırma Filmi Tasarım ve Yönetimi
21	Çalgı
21	Çizgi Film (Animasyon)
21	Dans
21	Duyusal (Ses) Sanatları Tasarımı
21	Fotoğraf
21	Fotoğraf ve Video
21	Geleneksel Türk El Sanatları
21	Geleneksel Türk Sanatları
21	Görsel İletişim Tasarımı
21	Görsel Sanatlar
21	Görsel Sanatlar (Resim, Grafik)
21	Görsel Sanatlar ve Görsel İletişim Tasarımı
21	Grafik
21	Grafik Sanatlar ve Grafik Tasarım
21	Grafik Sanatları

Temel Alan Yeterlilikleri

2.1.2.Sanat Temel Alanı LİSANS Yeterlilikleri (Akademik Ağırlıklı) ²						
TYYÇ DÜZEYİ	BİLGİ -Kuramsal -Olgusal	BECERİLER -Bilişsel -Uygulamalı	YETKİNLİKLER			
			Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme Yetkinliği	Öğrenme Yetkinliği	İletişim ve Sosyal Yetkinlik	Alana Özgü Yetkinlik
6 LİSANS — EQF-LLL: 6. Düzey — QF-EHEA: 1. Düzey	1. Sanat kültürü ve estetik konularına ilişkin bilgiye sahiptir. 2. İlgili sanat alanına özgü sanat tarihi konusunda bilgi sahibidir. 3. Sanat ve tasarım materyalleri bilgisine sahiptir. 4. Sanat ve tasarım yöntem ve teknikleri konusunda bilgi sahibidir. 5. İlgili sanat alanındaki yasal düzenlemeler ve işlemler konusunda bilgi sahibidir. 6. İlgili sanat alanının ilişkili olduğu disiplinlerarası etkileşim konusunda bilgi sahibidir. 7. Araştırma yöntemleri konusunda bilgi sahibidir. 8. Sanatsal eleştiri yöntemleri konusunda bilgi sahibidir. 9. Sanat ve bilim etiği konusunda bilgi sahibidir.	1. Kuram ve uygulama bütünlüğü sağlar. 2. İlgili sanat alanına ilişkin yöntem ve teknikleri kullanır. 3. İlgili sanat alanının içindeki alt disiplinlerin etkileşimini değerlendirir. 4. Çözümlemeye dayalı yorum becerisine sahiptir. 5. Çok boyutlu algılayabilme, düşünme, tasarlayabilme, uygulayabilme becerisini geliştirir. 6. Duyusal algıyı somutlaştırır.	1. Tek başına, bağımsız olarak ve/veya grup içinde uyumlu ve üretken olarak çalışır. 2. Proje süreçleri içinde etkin olarak yer alır. 3. Alanıyla ilgili özgün yapıtlarını toplumla paylaşır ve sonuçlarını değerlendirir.	1. Kendi çalışmalarını sorgular. 2. Çözümleyici ve eleştirel düşüncü. 3. Yaşam boyu öğrenme kavramını özümser.	1. Hedef kitlesini tanımlayarak alan ile ilgili çalışmaları paylaşır. 2. Çalışmalarını topluma anlatabilecek iletişim becerisine sahiptir. 3. Alan ile ilgili konuları uzman ya da uzman olmayan kişilere görsel, yazılı ve sözlü iletişim yöntemlerini kullanarak etkin ve doğru olarak aktarır. 4. Bir yabancı dili kullanarak alanındaki bilgileri izler ve medlektaşları ile iletişim kurar (Avrupa Dil Portföyü Genel Düzeyi : B1 Düzeyi). 5. Alanının gerektirdiği en az Avrupa Bilgisayar Kullanma Lisansı İleri Düzeyinde bilgisayar yazılımı ile birlikte bilişim ve iletişim teknolojilerini kullanır.	1. Sanat ve tasarım konusunda ulusal ve uluslararası değerlerin farkındadır. 2. Soyut ve somut kavramları; yaratıcı düşünceye, yenilikçi ve özgün yapıtlara dönüştürebilir. 3. Alanında başarıyla iş yürütebilecek dayanıklılığa sahiptir. 4. Estetik farkındalığa sahiptir.

TÜRKİYE YETERLİLİK ÇERÇEVESİ UYGULAMA SÜRECİ

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Kurumsal Bilgiler >

Akademik Birimler >

Bilgi ^

Paketi

Eğitim Türü (Amaçlar) ve Hedefler

Program Hakkında

Program Profili

Program Yetkilileri

Alınacak Derece

Kabul Koşulları

Üst Kademeye Geçiş

Mezuniyet Koşulları

Önceki Öğrenmenin Tanını

Bilgi Paketi

EN

Amaçlar

İngiliz dili ve edebiyatına hakim, edindiği bilgileri Türk Kültürü ile karşılaştırarak yeni bakış açıları geliştirebilen, eleştirel ve iletişimsel dil becerilerine sahip, uluslararası alanda kazandığı bilgi ve becerileri profesyonelce kullanabilecek nitelikli insan kaynağını yetiştirmeyi amaçlamaktadır.

Hedefler

İngiliz Dili ve Edebiyatı alanında derin bilgiye sahip, dil ve kültür ilişkisini özümsemiş, yazılı ve sözlü dil düzeyi yüksek, yenilikçi, araştırmacı, ufku geniş, bilime ve insanlığa olumlu katkılar sunabilen ve uluslararası nitelikli araştırmalar yapabilen bireyler yetiştirmektir.

<https://obs.hacibayram.edu.tr/oibs/bologna/progGoalsObjectives.aspx?lang=tr&curSunit=9377>

Program Yeterlilikleri/Çıktıları

Program Yeterlilikleri, öğrencilerin bir programdan mezun oluncaya kadar kazanmaları gereken **bilgi, beceri ve yetkinlikleri** tanımlayan ifadelerdir.

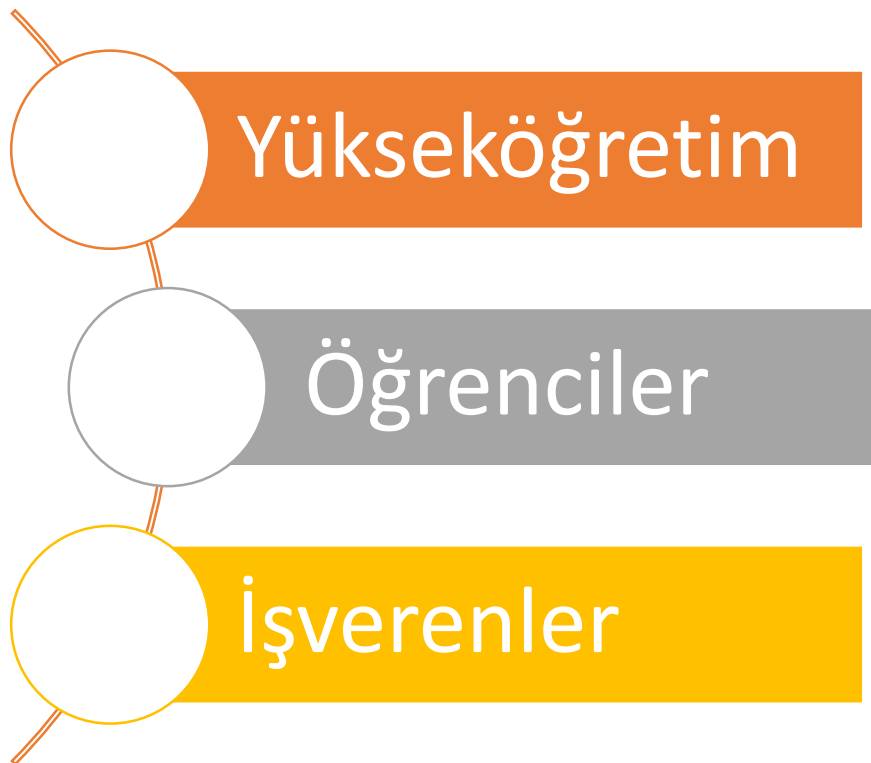
Öğrencinin **mezun olduğunda** neyi bildiği, neyi yapabildiği ve nelere yetkin olduğu program yeterlilikleri ile açıklanır.

Program Yeterlilikleri/Çıktıları

Programın amaç ve hedefleri, temel alan yeterlilikleri göz önüne alınmak suretiyle iç ve dış paydaşların görüş ve katılımları da sağlanarak program yeterlilikleri oluşturulur.

Program yeterlilikleri belirlendikten sonra programın içeriği, yapısı, dersleri ve öğrenme kazanımları oluşturulur.

Program Yeterlilikleri/Çıktıları Neden Belirlenmeli?

Yükseköğretim

Öğrenciler

İşverenler

Tanınırlık

Hesapverilebilirlik

Anlaşılabilirlik

Hareketlilik

Şeffaflık

İstihdam edilebilirlik

Rekabet

Sürekli iyileştirme

«Bologna Süreci durağan bir sistem değil sürekli gelişen bir süreçtir.»

Program Yeterlilikleri/Çıktıları Neden Güncellenmeli?

- Teknolojik Gelişmeler
- İş Dünyası İhtiyaçları
- Uluslararasılaşma
- Yeni Yöntemler ve İyi Uygulamalar
- İş Gücü Değişimleri

YÖKAK- KAP

Kurumsal Akreditasyon Programı

Program Akreditasyon Zorunluluğu

*Doktora programı açmak üzere başvuran üniversitelerimize akredite program sahibi olma şartı

Program Yeterlilikleri Nasıl Belirlenmeli/ Güncellenmeli?

Üniversite
Fakülte
Misyonu-Vizyonu-Stratejik
Hedefleri

Bölüm Misyonu

Paydaş Görüşleri

Eğitim Amaçları

Program Yeterlilikleri (Çıktıları)

Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi

Ulusal Yeterlilikler Çerçevesi

Temel Alan Yeterlilikleri

Ders

Öğrenme Çıktıları

Program Yeterlilikleri ile Üniversitenin Misyonu/Vizyonu

MİSYON

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi'nin misyonu bilim, kültür ve sanatın dönüştürücü gücünü kullanarak; güçlü akademik birikimi, öncü vizyonu, ulusal ve uluslararası iş birlikleri, disiplinler arası faaliyetler ve dijital teknolojilerin etkin kullanımı yoluyla bilgiye, kültüre ve sanatsal alanlara yönelik çalışmalar üretmek ve bunu toplumun hizmetine sunmaktır.

VİZYON

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi'nin vizyonu; sosyal bilimler, kültür ve sanat alanlarında toplumun gelişmesine liderlik eden bir üniversite olmaktır.

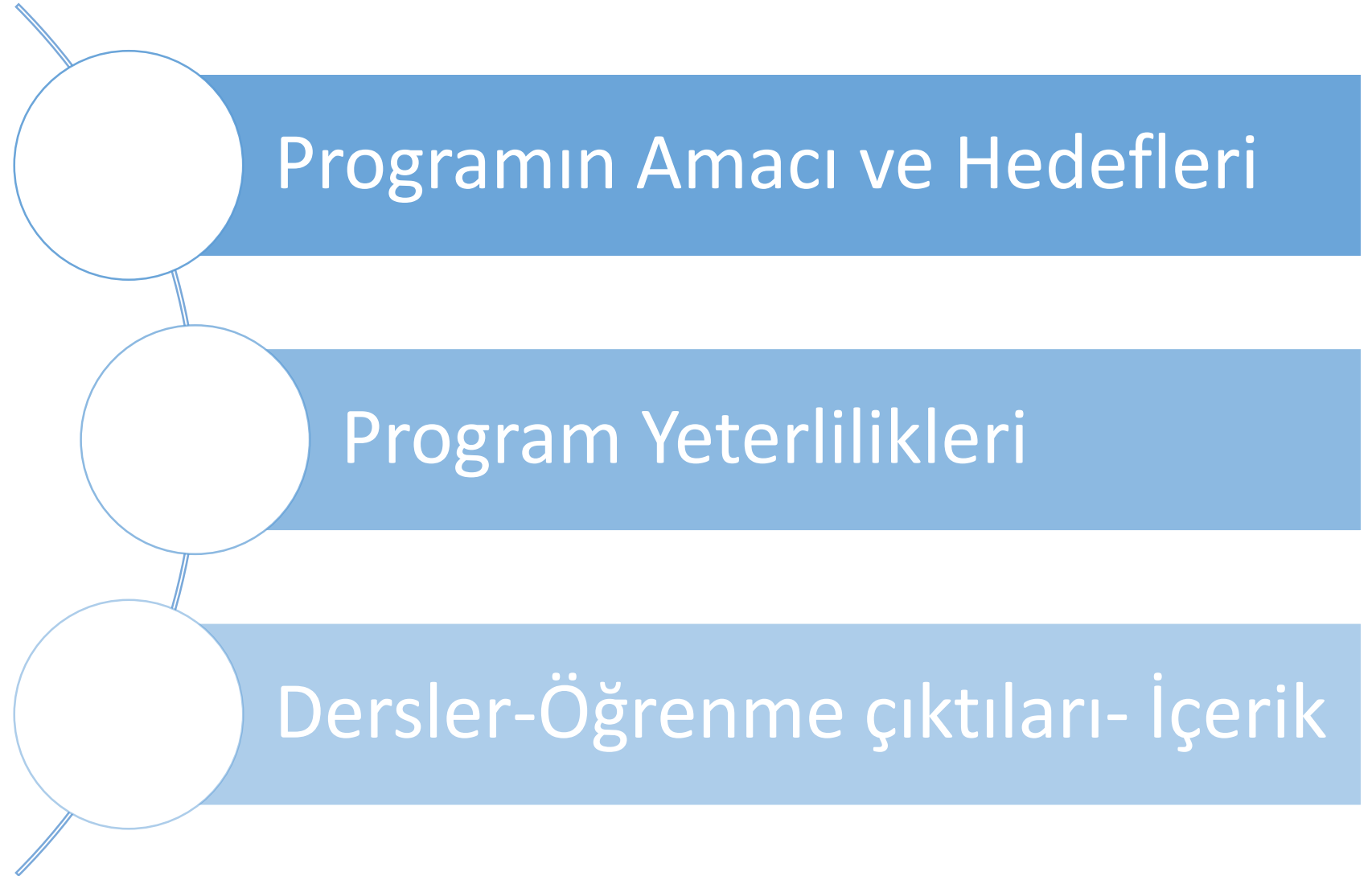
TEMEL DEĞERLER

- Araştırma odaklılık,
- Proaktif yaklaşımı benimsemek,
- Toplumsal değişimde öncü olmak,
- Sürdürülebilirliği ilke edinmek,
- Eğitim ve öğretimde yenilikçilik ve mükemmeliyetçilik,
- Öğrenci odaklılık,
- Şeffaflık,
- Yönetmel ve akademik faaliyetlerde özgürlükçü ve katılımcı olmak,
- Mesleki etik değerlerini benimsemek,
- Paydaşlarla iş birliğini önemsemek,
- Temel hak ve özgürlüklere saygılı olmak,
- Her türlü ayrımcılığa karşı duyarlılık,
- Milli ve manevi değerlere bağlılık,
- Ahlaki değerlere bağlılık,
- Doğa, çevre ve kültürel mirasa duyarlılık.

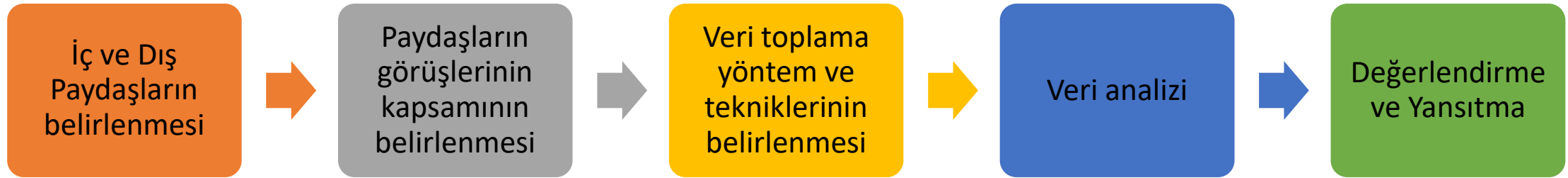
Program Yeterlilikleri Nasıl Belirlenmeli/ Güncellenmeli?

- Program Yeterliliklerinin belirlenmesinde TYYÇ ve Alan Yeterlilikleri ile
 - Bölümün Misyonu (Stratejik Plan, üniversite misyonu doğrultusunda belirlenen)
 - **Paydaş Görüşleri** temel oluşturmaktadır.

Paydaş Görüşleri

PAYDAŞ GÖRÜŞLERİNİN ALINMASI

* Tüm işlemler bölüm düzeyinde kurulacak bir çalışma grubu ve bölüm genelinin katılımının sağlanacağı toplantılarla yapılmalıdır.

PAYDAŞLARIN BELİRLENMESİ

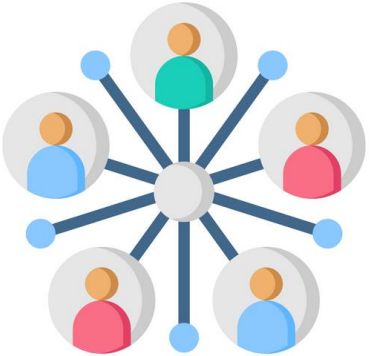
- İç ve Dış Paydaşlar kimlerdir?

İç Paydaşlar

- Öğrenciler, Öğretim Elemanı, İdari Personel vd.

Dış Paydaşlar

- Mezunlar, Veliler, Üniversiteler, YÖK, ÜAK, ÖSYM, TÜBİTAK, TÜBA, Özel Kurumlar, İşveren, Meslek Odaları, Sendikalar, Dernekler vd.

PAYDAŞ GÖRÜŞÜNÜN KAPSAMI- NASIL BİR MEZUN ?

Program mezunları hangi bilgi, beceri ve yetkinlikleri kazanmış olmalı ?

Neyi bilmeli, neyi yapabilmeli, nelere yetkin olmalı?

Olası Sorular

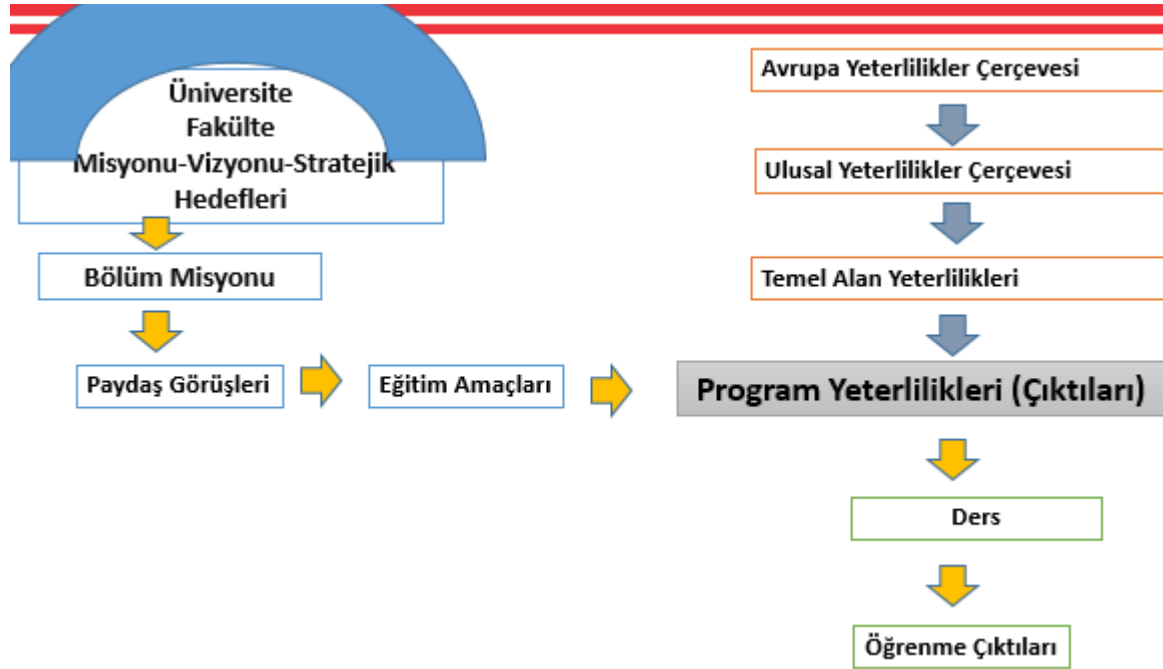
1. Bu program, gerekli yeterlilikleri kazandırmak için hangi içeriklere sahip olmalıdır?
2. Programlarımızın sağladığı mevcut yeterlilikler, paydaşlarımızın beklentileriyle ne kadar uyumludur?
3. Kazandırmayı hedeflediğimiz bilgi, beceri ve yetkinlikleri öğrencilere kazandırabildik mi?
4. Program mezunlarını diğerlerinden ayıran üstün özellikler nelerdir?
5. Program mezunlarında geliştirilmesi gereken yönler nelerdir?

* Mevcut Eğitim Programının paydaşlarla paylaşılması önerilir.

Paydaş Görüşlerinin Belirlenmesi

- Görüşmeler
- Odak Grup Görüşmeleri
- Anketler
- Toplantılar
- Yüz yüze Görüşmeler
- Doküman İncelemesi
 - Anlaşmalar
 - Politika Belgeleri
 - Personel Alım Şartları vb.

Program Yeterliliklerinin TYYÇ ve Temel Alan Yeterlilikleri İle ilişkilendirilmesi*

*Ulusal Yeterlilikler ve Temel Alan Yeterlilikleri dikkate alınarak program yeterlilikleri belirlenir.

*Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından 25.11.2013 tarihli ve 79432324- 720.99/1495-62219 sayılı yazısıyla TYYÇ ve İlgili Temel Alan Yeterliliklerinin, program çıktıları ile ilişkilendirilmesi gereği belirtilmiştir.

Program Yeterliliklerinin İfade Edilmesi

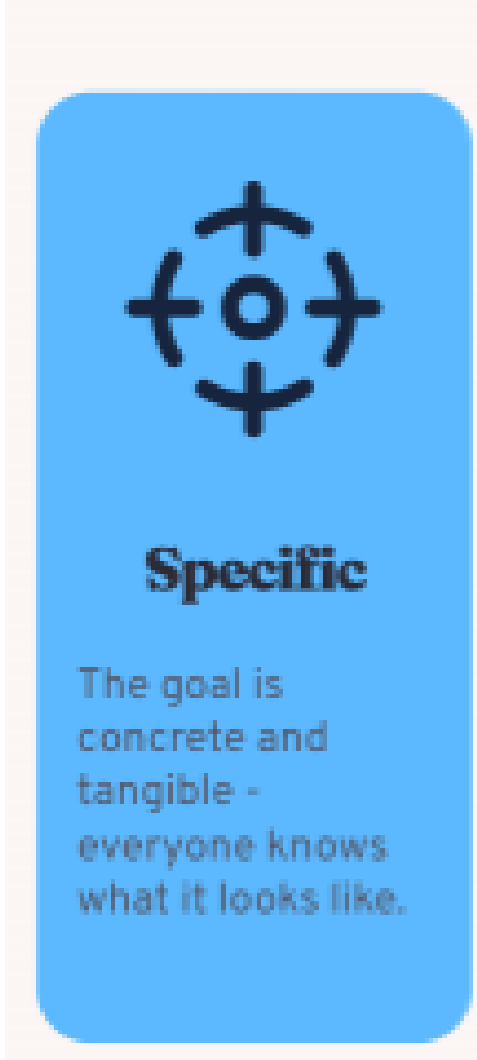
- Açık ve net olmalıdır.

~~Bilmek, öğrenme, hissetmek, aşına olmak, haberdar olmak~~

- Öğrenci davranışına dönük
- Bilgi, beceri ve yetkinlikleri kapsar nitelikte olmalıdır.
- Geniş zaman ile ifade edilmelidir.
- Program yeterliliklerin sayısı 13-15 arası olabilir.
- SMART- Özgü, Ölçülebilir, Ulaşılabilir, İlgili ve Zaman Ölçekli

Program Yeterliliklerinin İfade Edilmesi

Çocuk Gelişimi-Önlisans Programı

- Çocukların bilişsel, sosyal-duygusal, motor ve özbakım becerilerini açıklar.

Kalite yönetim ve süreçlerine uygun davranır ve katılır. **X**

Program Yeterliliklerinin İfade Edilmesi

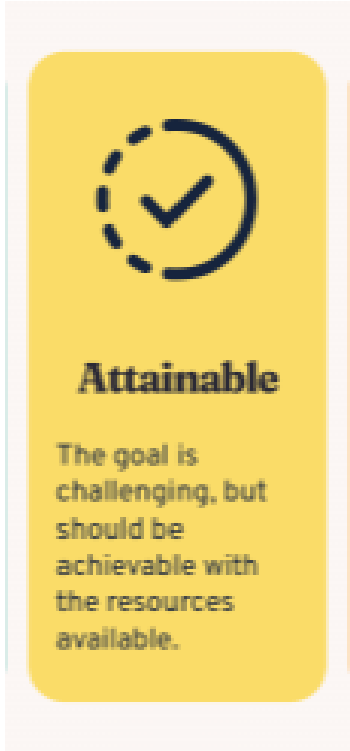
Türk Halk Bilimi- Lisans Programı

- Türk kültürünü edebî metinler üzerinden analiz eder.

Program Yeterliliklerinin İfade Edilmesi

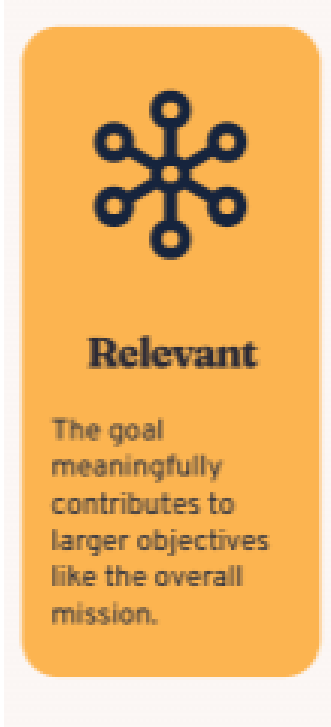
Coğrafya- Lisans Programı

- Türkiye ile yakın ilişkisi bulunan bölgeler ve ülkeler başta olmak üzere dünyadaki tüm ülkeler hakkında sosyal, ekonomik ve kültürel olarak bilgi sahibi olur.

Program Yeterliliklerinin İfade Edilmesi

Görsel İletişim Tasarımı- Lisans Programı

- Farklı konuları, sembol sistemlerini, kültürleri içeren projeleri görsel iletişim tasarımı açısından değerlendirerek, özgün görsel çözümler üretir.

Program Yeterliliklerinin İfade Edilmesi

- Eğitim süreci sonunda kazandırılacak nitelikte olup olmadığı sorgulanmalıdır.
- Her yüzyılda toplumun nasıl şekillendiğini algılar. **X**

Program Yeterliliklerinin Belirlenmesi- İİBF Uluslararası İlişkiler Programı Örneği

	Paydaş	Sayısı
İç paydaş	Öğrenci	60
	Öğretim elemanı	20
Dış paydaş	Mezun	30
	STK-İşveren	3
	Akran Üni- Öğretim Elemanı	6

Google Documents
Paralel Görüşme Formları

Program Yeterliliklerinin Belirlenmesi- Uluslararası İlişkiler Programı Örneği

Weight $\uparrow \downarrow$	Word
42	staj
35	dil
28	uluslararası
27	ingilizce
25	tarih
23	analiz
16	iletişim
15	etik
14	hukuk
12	ekonomi
12	güncel
12	türkiye
10	müzakere
9	objektif
9	politika

8	diplomasi
8	güvenlik
8	küresel
8	medya
7	adalet
7	aktif
7	kültür
7	psikoloji
6	bilgisayar
6	dijital
6	insan
6	kadın
6	kriz

İİBF Uluslararası İlişkiler Programı Örneği

TYYÇ 6-LİSANS

PY. Uluslararası ilişkiler teorilerini kullanarak **uluslararası siyaset alanındaki güncel gelişmeleri** eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirir.

Stratejik
Plan H1
PG. 1.1.2

BECERİLER- Alanında edindiği ileri düzeydeki bilgi ve becerileri kullanarak verileri yorumlayabilme ve değerlendirebilme, sorunları tanımlayabilme, analiz edebilme, araştırmalara ve kanıtlara dayalı çözüm önerileri geliştirebilme.

YETKİNLİK ÖĞRENME YETKİNLİĞİ
Alanında edindiği ileri düzeydeki bilgi ve becerileri eleştirel bir yaklaşımla değerlendirebilme,

SOSYAL VE DAVRANIŞ BİLİMLERİ -31 TEMEL ALAN

BİLGİ Alanla ilgili temel kavramsal bilgilere, uygulamadaki yansımalarını da göz önünde bulunduracak şekilde ileri düzeyde sahiptir.

BECERİLER Alanla ilgili kuramsal bilgileri analiz etme ve uygulamadaki yansımalarını değerlendirme becerisine sahiptir

- Program Yeterliliklerin Türkiye Yükseköğretim Yeterlilik Çerçevesi (TYYÇ) ve TYYÇ Temel Alan Yeterlilikleri ile İlişkilendirilmesi
- Program Yeterliliklerin Öğrenci Bilgi Sistemine Girişi

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Aktif Dönem: 2024-2025 BAHAR YÖKSİS Aktif Dönem: 2024-2025 BAHAR

Tarihi : Görmek için Tıklayınız

v25.0115

[YÖKSİS Duyuruları](#)

[YÖKSİS Son Başarılı Teyitleşme](#)

[Öğrenci İşleri Bilgi Sistemi](#)

/ İdari

[Genel Uyarılar Var](#)

Bologna İşlemleri

Program Bilgi

Program Öğr.Çıktı ve Yetkilileri

Ders Bilgi Paketi Tanımları

Bilgi Paketi Ders Link Listesi

Fakülte Bilgi Paketi Tanımları

TYTÇ Temel Tanımlamaları

Bilgi Paketi Bilgileri Kopyala

Bilgi Paketi Link Listesi

Program Bilgi Paketi Tanımları

Program Öğr.Çıktı ve Yetkilileri

Fakülte **BANKACILIK VE SİGORTACILIK YÜKSEKOKULU**

Bölüm **FİNANS VE BANKACILIK BÖLÜMÜ**

Program **FİNANS VE BANKACILIK**

Seçilen Programın Yetkilileri [+ Ekle](#) [Filtrele](#)

Yetki Tipi	Yetkili Unvanı	Yetkili Ad Soyad	#
Bölüm Başkanı	Prof.Dr.	Afşin Şahin	Düzenle Sil Kopyala
Bölüm AKTS(ECTS) Koordinatörü	Arş.Gör.Dr.	Orhon Can Dağtekin	Düzenle Sil Kopyala
2 - 1/1 1 Geri İleri Yeni Kapat			

Seçilen Programın Öğrenme Çıktıları [+ Ekle](#) [Filtrele](#)

No	Öğrenme Çıktısı	Öğrenme Çıktısı(İngilizce)	Öğrenme Çıktısı(Diğer)	#
1	Matematiksel ve grafiksel araçları bankacılık alanında kullanabilme becerisine sahip olur.	to use mathematical and graphical tools in the field of banking.	 	
2	Bankacılık alanı ile ilgili temel kavram ve varsayımları anlama becerisini kazanır.	to understand the basic concepts and assumptions related to banking.	 	
3	Ekonomik ve finansal verilerin analiz edilmesi ve modellenmesi için gerekli olan yöntemleri, teknikleri ve araçları sağlar ve elde edilen sonuçları değerlendirir.	to use methods, techniques and tools necessary for the analysis and modeling of economic data to ensure and evaluate the obtained results.	 	
4	Ekonomik, finansal ve muhasebe verilerinden yararlanıp bankaları ve bankacılık sektörünü analiz eder.	to analyze the banks and the banking sector within the framework of economic, financial and accounting data.	 	
5	Ekonomik ve finansal değişkenler arasındaki ilişkiler üzerinde tahminleme yapar.	to make predictions about the relationships between economic and financial variables.	 	
6	Güncel ekonomik olayları kavrayarak, analiz eder ve yorum yapar.	to analyze and comment on current economic events.	 	

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Aktif Dönem: 2024-2025 BAHAR YÖKSİS Aktif Dönem: 2024-2025 BAHAR

v25.0115

[YÖKSİS Duyuruları](#)

YÖKSİS Son Başarılı Teyitleşme

Öğrenci İşleri Bilgi Sistemi

/ İdari

[Genel Uyarılar Var](#)

Bologna İşlemleri

Program Bilgi Paketi İçerik

Program Öğr.Çıktı ve Yetkilileri

Ders Bilgi Paketi Tanımları

Bilgi Paketi Ders Link Listesi

Fakülte Bilgi Paketi Tanımları

TYTÇ Temel Tanımlamaları

Bilgi Paketi Bilgileri Kopyala

Bilgi Paketi Link Listesi

Program Bilgi Paketi Tanımları

Temel Alan Bilgisinin Sisteme Girilmesi

Programlar					
Okul		ADALET MESLEK YÜKSEKOKULU			
Bölüm		HUKUK BÖLÜMÜ			
Program Bilgi Paketi		Filtrele	Genel Olarak Ekleme Kapalı Genel Olarak Silme Kapalı		
Kodu	Adı	Temel Alan Tipi	E-posta Bilgileri	Tamamlanma Oranı%	#
L0	ADALET	Beşeri Bilimler	adaletmyo@hbv.edu.tr	100	
L1	CEZA İNFAZ VE GÜVENLİK HİZMETLERİ	Beşeri Bilimler	adaletmyo@hbv.edu.tr	100	
			2 - 1/1	1	

Program Bilgi Paketi Tanımları

Düzenle

Program Bilgi Paketi->Düzenleme

Kodu	10
Adı	ADALET
Temel Alan Tipi	Beşeri Bilimler
E-posta Bilgileri	
Tamamlanma Oranı%	
Telefon Bilgileri	
Adres Bilgileri	
Fax Bilgileri	
Web Adresi	
Eğitim Türü(Amaçlar)	
Eğitim Türü(Amaçlar)(İngilizce)	

Seçiniz

Beşeri Bilimler

Bilgisayar

Bilinmeyen / Belirtilmemiş

Çevre Koruma

Doğa Bilimleri

Gazetecilik ve Enformasyon

Güvenlik Hizmetleri

Hukuk

İşletme ve Yönetim Bilimleri

Kişisel Hizmetler

Matematik ve İstatistik

Mimarlık ve Yapı

Mühendislik

Öğretmen Yetiştirme ve Eğitim Bilimleri

Sağlık

Temel Alan Yeterliliklerinin Sisteme Girilmesi

TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRETİM YETERLİLİKLER ÇERÇEVESİ (TYYÇ)

TEMEL ALAN YETERLİLİKLERİ

SANAT

TEMEL ALAN KODU: 21

1.2.2. Fakülte ve Yüksekokul Lisans Programları

Programların İlişkili Olduğu İSCED Alanları	Program Adı
21	Aksesuar Tasarımı
21	Baskı Sanatları
21	Bileşik Sanatlar
21	Canlandırma Filmi Tasarım ve Yönetimi
21	Çalgı
21	Çizgi Film (Animasyon)
21	Dans
21	Duyusal (Ses) Sanatları Tasarımı
21	Fotoğraf
21	Fotoğraf ve Video
21	Geleneksel Türk El Sanatları
21	Geleneksel Türk Sanatları
21	Görsel İletişim Tasarımı
21	Görsel Sanatlar
21	Görsel Sanatlar (Resim, Grafik)
21	Görsel Sanatlar ve Görsel İletişim Tasarımı
21	Grafik
21	Grafik Sanatlar ve Grafik Tasarım
21	Grafik Sanatları

Temel Alan Yeterliliklerinin Sisteme Girilmesi

2.1.2.Sanat Temel Alanı LİSANS Yeterlilikleri (Akademik Ağırlıklı) ²						
TYYÇ DÜZEYİ	BİLGİ -Kuramsal -Olgusal	BECERİLER -Bilişsel -Uygulamalı	YETKİNLİKLER			
			Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme Yetkinliği	Öğrenme Yetkinliği	İletişim ve Sosyal Yetkinlik	Alana Özgü Yetkinlik
6 LİSANS — EQF-LLL: 6. Düzey — QF-EHEA: 1. Düzey	1. Sanat kültürü ve estetik konularına ilişkin bilgiye sahiptir. 2. İlgili sanat alanına özgü sanat tarihi konusunda bilgi sahibidir. 3. Sanat ve tasarım materyalleri bilgisine sahiptir. 4. Sanat ve tasarım yöntem ve teknikleri konusunda bilgi sahibidir. 5. İlgili sanat alanındaki yasal düzenlemeler ve işlemler konusunda bilgi sahibidir. 6. İlgili sanat alanının ilişkili olduğu disiplinlerarası etkileşim konusunda bilgi sahibidir. 7. Araştırma yöntemleri konusunda bilgi sahibidir. 8. Sanatsal eleştiri yöntemleri konusunda bilgi sahibidir. 9. Sanat ve bilim etiği konusunda bilgi sahibidir.	1. Kuram ve uygulama bütünlüğü sağlar. 2. İlgili sanat alanına ilişkin yöntem ve teknikleri kullanır. 3. İlgili sanat alanının içindeki alt disiplinlerin etkileşimini değerlendirir. 4. Çözümlemeye dayalı yorum becerisine sahiptir. 5. Çok boyutlu algılayabilme, düşünme, tasarlayabilme, uygulayabilme becerisini geliştirir. 6. Duyusal algıyı somutlaştırır.	1. Tek başına, bağımsız olarak ve/veya grup içinde uyumlu ve üretken olarak çalışır. 2. Proje süreçleri içinde etkin olarak yer alır. 3. Alanıyla ilgili özgün yapıtlarını toplumla paylaşır ve sonuçlarını değerlendirir.	1. Kendi çalışmalarını sorgular. 2. Çözümleyici ve eleştirel düşündür. 3. Yaşam boyu öğrenme kavramını özümser.	1. Hedef kitlesini tanımlayarak alanı ile ilgili çalışmalarını paylaşır. 2. Çalışmalarını topluma anlatabilecek iletişim becerisine sahiptir. 3. Alanı ile ilgili konuları uzman ya da uzman olmayan kişilere görsel, yazılı ve sözlü iletişim yöntemlerini kullanarak etkin ve doğru olarak aktarır. 4. Bir yabancı dili kullanarak alanındaki bilgileri izler ve medlektaşları ile iletişim kurar (Avrupa Dil Portföyü Genel Düzeyi : B1 Düzeyi). 5. Alanının gerektirdiği en az Avrupa Bilgisayar Kullanma Lisansı İleri Düzeyinde bilgisayar yazılımı ile birlikte bilişim ve iletişim teknolojilerini kullanır.	1. Sanat ve tasarım konusunda ulusal ve uluslararası değerlerin farkındadır. 2. Soyut ve somut kavramları; yaratıcı düşünceye, yenilikçi ve özgün yapıtlara dönüştürebilir. 3. Alanında başarıyla iş yürütebilecek dayanıklılığa sahiptir. 4. Estetik farkındalığa sahiptir.

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Aktif Dönem: 2024-2025 BAHAR YÖKSİS Aktif Dönem: 2024-2025 BAHAR

v25.0115

[YÖKSİS Duyuruları](#)

YÖKSİS Son Başarılı Teyitleşme

Öğrenci İşleri Bilgi Sistemi

/ İdari

[Genel Uyarılar Var](#)

ELİF İLHAN

Bologna İşlemleri

Program Bilgi Paketi İçerik

Program Öğr.Çıktı ve Yetkilileri

Ders Bilgi Paketi Tanımları

Bilgi Paketi Ders Link Listesi

Fakülte Bilgi Paketi Tanımları

TYYÇ Temel Tanımlamaları

Bilgileri Kopyala

Bilgi Paketi Link Listesi

Program Bilgi Paketi Tanımları

TYYÇ Temel Tanımlamaları

Fakülte ADALET MESLEK YÜKSEKOKULU

Bölüm HUKUK BÖLÜMÜ

Program ADALET --> Beşeri Bilimler

Program TYYÇ Matrisi Program TYYÇ Şablon Kopyala

TYYÇ Temel Düzeyleri

Ekle

Filtrele

Grubu	Sıra No	Açıklama	#
Bilgi->Bilgi	1	Ortaöğretim düzeyinde kazanılan yeterliliklere dayalı olarak beşeri bilimler alanında güncel bilgileri içeren ders kitapları, uygulama, araç gereçler ve diğer kaynaklarla desteklenen temel düzeydeki kuramsal ve uygulamalı bilgilere sahiptir	
Beceriler->Beceriler	1	Beşeri bilimler alanında edindiği temel düzeydeki kuramsal ve uygulamalı bilgileri aynı alanda bir ileri eğitim düzeyinde veya aynı düzeydeki bir alanda kullanır.	
Beceriler->Beceriler	2	Beşeri bilimler alanında edindiği temel düzeydeki bilgi ve becerileri kullanır, verileri yorumlar ve değerlendirir, sorunları tanımlar, analiz eder ve kanıtlara dayalı çözüm önerileri oluşturur.	
Beceriler->Beceriler	3	Beşeri bilimler alanında edindiği temel düzeydeki bilgi ve becerileri topluma hizmet alanlarında kullanır, çözümler ve uygular.	
Beceriler->Beceriler	4	Beşeri bilimler alanında gereksinim duyulan temel düzeydeki nitelikli insan gücünün gerektirdiği dilsel, sanatsal ve kültürel birikime sahiptir.	

TYYÇ Temel Düzeyleri->Ekleme

Grubu Seçiniz

Sıra No

Açıklama

İngilizce Açıklama

Kaydet İptal

TYYÇ Temel Düzeyleri->Ekleme

Grubu Seçiniz

Sıra No

Açıklama

İngilizce Açıklama

Bilgi->Bilgi

Beceriler->Beceriler

Yetkinlikler->Yetkinlikler (Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme)

Yetkinlikler->Yetkinlikler (Öğrenme)

Yetkinlikler->Yetkinlikler (İletişim ve Sosyal)

Yetkinlikler->Yetkinlikler (Alana Özgü)

TYYÇ ve Temel Alan Yeterlilikleri Matrisi

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Aktif Dönem: 2024-2025 BAHAR YÖKSİS Aktif Dönem: 2024-2025 BAHAR v25.0115 [YÖKSİS Duyuruları](#) [YÖKSİS Son Başarılı Teyitleşme](#) [Öğrenci İşleri Bilgi Sistemi / İdari](#)

Tarihi : Görmek için Tıklayınız

Bologna İşlemleri

 Program Bilgi Paketi İçerik	 Program Öğr.Çıktı ve Yetkilileri	 Ders Bilgi Paketi Tanımları	 Bilgi Paketi Ders Link Listesi
 Fakülte Bilgi Paketi Tanımları	 TYYÇ TYYÇ Temel Tanımlamaları	 Bilgileri Kopyala	 Bilgi Paketi Link Listesi
 Program Bilgi Paketi Tanımları			

ELİF İLHAN

TYYÇ Temel Tanımlamaları

Fakülte ADALET MESLEK YÜKSEKOKULU
 Bölüm HUKUK BÖLÜMÜ
 Program ADALET --> Beşeri Bilimler

Program TYYÇ Matrisi

Program TYYÇ Şablon Kopyala

TYYÇ Temel Düzeyleri

Ekle

Filtrele

Grubu	Sıra No	Açıklama	#
Bilgi->Bilgi	1	Ortaöğretim düzeyinde kazanılan yeterliliklere dayalı olarak beşeri bilimler alanında güncel bilgileri içeren ders kitapları, uygulama, araç gereçler ve diğer kaynaklarla desteklenen temel düzeydeki kuramsal ve uygulamalı bilgilere sahiptir	
Beceriler->Beceriler	1	Beşeri bilimler alanında edindiği temel düzeydeki kuramsal ve uygulamalı bilgileri aynı alanda bir ileri eğitim düzeyinde veya aynı düzeydeki bir alanda kullanır.	
Beceriler->Beceriler	2	Beşeri bilimler alanında edindiği temel düzeydeki bilgi ve becerileri kullanır, verileri yorumlar ve değerlendirir, sorunları tanımlar, analiz eder ve kanıtlara dayalı çözüm önerileri oluşturur.	
Beceriler->Beceriler	3	Beşeri bilimler alanında edindiği temel düzeydeki bilgi ve becerileri topluma hizmet alanlarında kullanır, çözümler ve uygular.	
Beceriler->Beceriler	4	Beşeri bilimler alanında gereksinim duyulan temel düzeydeki nitelikli insan gücünün gerektirdiği dilsel, sanatsal ve kültürel birikime sahiptir.	

TYYÇ Tanım

TYYÇ Tanımları

Temel Alan

Program Yeterlilikleri

Ulusal Yeterlilik Çerçevesi

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17		
Bilgi	1	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1	Bilgi
Beceriler	1	☐	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1	Beceriler
	2	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	2	
	3	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		
	4	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		
Yetkinlikler Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme	1	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1	Yetkinlikler Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme
	2	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	2	
	3	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		

Program Yeterlilikleri ile TYYÇ ve Temel Alan Yeterliliklerinin İlişkilendirilmesi

TYYÇ Tanım		Program Yeterlilikleri																	Ulusal Yeterlilik Çerçevesi
TYYÇ Tanımları		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Bilgi	1	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1 Bilgi
Beceriler	1	☐	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	2 Beceriler
	2	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
	3	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
	4	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Yetkinlikler Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme	1	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	3 Yetkinlikler Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme
	2	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
	3	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

Bölüm Bologna Koordinatörlerinin Rehberliğinde Yapılması Gerekenler

1. Program Yeterliliklerin kontrolü/güncellenmesi/tamamen yeniden yazılması

! Sunuda belirtilen adımlar dikkate alınmalıdır.

! Gerçekleştirilen işlemlere ilişkin kanıt dosyaları oluşturulmalıdır (paydaşlarla yapılan toplantı kayıtları, veri analizi sonuçları, program yeterlilikleri öncesi-sonrası karşılaştırma tabloları vb.).

Bölüm Bologna Koordinatörlerinin Rehberliğinde Yapılması Gerekenler

2. Güncellenen program yeterlilikleri doğrultusunda ders öğrenme çıktıları gözden geçirilmelidir.

! Öğrenme çıktılarının doğru şekilde ifade edilmesi

- ***Bloom Taksonomisi** temel alınmalıdır.
- *Bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alanı kapsamalıdır.
- *Öğrenci davranışına dönük olmalıdır.
- *SMART- şekilde ifade edilmelidir.

XX Öğrenme çıktılarında ~~öğrenir, bilir, anlar, aşina olur, maruz kalır, haberdar olur~~ gibi belirsiz ifadeler kullanılmamalıdır.

Bölüm Bologna Koordinatörlerinin Rehberliğinde Yapılması Gerekenler

3. Güncellenen program yeterlilikleri ile ders öğrenme çıktılarının çaprazlama tabloları güncellenmelidir.

! Ders tanımlama formlarının doluluk oranının düşük çıkmasındaki temel etkenlerden biridir.

	P1	P2	P3	P4	P5	P6	P7	P8	P9	P10	P11	P12	P13	P14	P15
Tüm															
Ö1	5	5	4	4				3				4	2		
Ö2	5	4		4				4			3				
Ö3	4	5				3			4						

Bölüm Bologna Koordinatörlerinin Rehberliğinde Yapılması Gerekenler

4. Güncellenen program yeterlilikleri doğrultusunda güncellenen öğrenme çıktıları ile programdaki derslerin, derslerin öğrenme çıktılarının, içeriğinin, kullanılan yöntem tekniklerin ve ölçme değerlendirme yöntemlerinin uyumu sağlanmalıdır.

! Sürece ilişkin kanıt dosyaları oluşturulmalıdır.

Bölüm Bologna Koordinatörlerinin Rehberliğinde Yapılması Gerekenler

5. Dersin Yöntem ve Teknikleri bölümü Öğrenci Merkezli Öğrenmenin temel alındığını kanıtlar nitelikte belirtilmelidir/güncellenmelidir.

! Aktif Öğrenme Yöntem ve Teknikleri: Problem Çözme, Tartışma, Örnek Olay, Proje, Beyin Fırtınası, Rol Oynama, Gösterip Yaptırma, 6 Şapkalı Düşünme, İşbirlikli Öğrenme Vb.

X Yalnızca anlatım ve soru-cevap olması öğretici merkezli bir yaklaşımın benimsendiğini gösterir.

Bölüm Bologna Koordinatörlerinin Rehberliğinde Yapılması Gerekenler

6. Ders tanımlama formlarında Ölçme-Değerlendirme bölümü güncellenebilir.

! Ölçme ve değerlendirmede çoklu sınav olanakları ve bazıları süreç odaklı (formatif) ödev, proje, portfolyo gibi yöntemlerin kullanılması beklenmektedir.

Bölüm Bologna Koordinatörlerinin Rehberliğinde Yapılması Gerekenler

7. Ders tanımlama formlarında Ders Kaynakları bölümü güncellenmelidir.

! Yalnızca açık erişimi olan, kütüphanemizin katalogunda ya da kütüphanemizin üyesi olduğu veri tabanlarında yer alan yayınlara yer verilmelidir.

Öğretim üyesi tarafından tercih edilen basılı kaynakların kütüphane tarafından satın alınması için talep formu doldurularak kütüphaneye iletilmelidir.

Bölüm Bologna Koordinatörlerinin Rehberliğinde Yapılması Gerekenler

8. Program web sayfalarındaki BİLGİ PAKETİ bölümleri güncellenmelidir.

! Programlar web sayfalarındaki Bilgi Paketi bölümlerine obs.hacibayram uzantılı adresler eklenmelidir.

<https://obs.hacibayram.edu.tr/oibs/bologna/index.aspx>

**Doç. Dr. Elif İLHAN-Ankara
Hacı Bayram Ü. Bologna-
AKTS Koordinatörünün
Sunumundan**